

Πρεσβεία της Ελλάδος στην
Λισσαβόνα
Γραφείο Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων

Δελτίο Οικονομικών και
Επιχειρηματικών Ειδήσεων
Πορτογαλίας Μαΐου 2015.

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

 Κατά το πρώτο τρίμηνο 2015, η πορτογαλική οικονομία κατέγραψε ρυθμό **ανάπτυξης 1,5%**, επιβεβαιώνοντας μάλλον τις συντηρητικότερες προβλέψεις, δεδομένου ότι οι εκτιμήσεις ανάπτυξης κυμαίνονταν από 1,4%-2,1%. Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία-INE, η επίδοση της πορτογαλικής οικονομίας οφείλεται στην μείωση της αξίας των εισαγωγών και την επιτάχυνση της ανόδου των εξαγωγών. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, κατά την εξεταζόμενη περίοδο η ανάπτυξη τροφοδοτήθηκε και από την καθαρή εξωτερική ζήτηση, ενώ μειώθηκε η συνεισφορά της εγχώριας ζήτησης, λόγω της μείωσης των αποθεμάτων των επιχειρήσεων. Μάλιστα οι περισσότερο αισιόδοξες προβλέψεις για την ανάπτυξη βασίζονταν ακριβώς σε υψηλότερη συμβολή της εγχώριας ζήτησης που τελικά δεν επιβεβαιώθηκε. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, το πορτογαλικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,4%. Για το σύνολο του έτους 2015, η πλέον αισιόδοξη πρόβλεψη της ανάπτυξης της οικονομίας ανέρχεται σε 1,8%, βασιζόμενη στην ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής, την χαμηλή τιμή του πετρελαίου και τα χαμηλά επιτόκια. Πάντως, η κυβερνητική πρόβλεψη για την ανάπτυξη το 2015 κυμαίνεται σε 1,6%.

 Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Πορτογαλίας, οι **ελληνικές εξαγωγές στην Πορτογαλία** κατά το πρώτο τρίμηνο 2015 αυξήθηκαν κατά 14,35%, ανερχόμενες σε 30,5εκ€. Ξεχωρίζει ο κλάδος προϊόντων χάρτου, οι εξαγωγές του οποίου διπλασιάστηκαν. Επίσης, αύξηση κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές στους εξής κλάδους: αγροτικά προϊόντα (+49%), ιχθυηρά (+28%), τρόφιμα (+73%), υφάσματα (+36%), χημικά (+16%), μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός (+15%), οχήματα και υλικό μεταφορών (+13%), άλλα αγαθά μεταποιητικής βιομηχανίας (+70%). Μεγαλύτερη αύξηση, της τάξης του 24%, κατέγραψαν οι πορτογαλικές εξαγωγές προς την Ελλάδα, χάρη στην αύξηση των εξαγωγών πετρελαιοειδών, αγροτικών προϊόντων, τροφίμων, μετάλλων και τεχνουργημάτων αυτών, προϊόντων ξυλείας, φαρμακευτικών προϊόντων, μηχανών, ενδυμάτων, κλπ.. Ανωτέρω εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα, παρά την αύξηση των ελληνικών εξαγωγών στην Πορτογαλία, την **επιδείνωση του ελλείμματος στο διμερές ισοζύγιο εις βάρος της Ελλάδας σε 3εκ.€, έναντι μόλις 340.000€ το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014.**

Το ποσοστό **ανεργίας**, κατά το πρώτο τρίμηνο 2015, ανήλθε σε 13,7%, αυξημένο οριακά (+0,2%) σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, αλλά μειωμένο κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014. Ο άνεργος πορτογαλικός πληθυσμός υπολογίζεται σε 712,9 χιλιάδες άτομα, αριθμός αυξημένος κατά 2,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, αλλά μειωμένος κατά 9,5%, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014. Πάντως, τον περασμένο Απρίλιο το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 13%, (έναντι 13,2% τον Μάρτιο και 14% τον Ιανουάριο). Η ανεργία των νέων μειώθηκε σε 31,2% (έναντι 36,4% τον Απρίλιο 2014).

Κατά το πρώτο τρίμηνο 2015, οι πορτογαλικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 4%, έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Αντίθετα, οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 1,4%, με αποτέλεσμα την **μείωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου αγαθών κατά 661,3εκ.€ σε 1,97δισ.€**. Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από εξαγωγές βελτιώθηκε κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες, ανερχόμενο σε 86,1%. Σε επίπεδο προϊόντων, η μείωση της αξίας των εισαγωγών οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην συρρίκνωση κατά 30,1% των εισαγωγών καυσίμων και λιπαντικών. Αντίθετα, την μεγαλύτερη αύξηση κατέγραψαν οι εισαγωγές εξοπλισμού μεταφορών (+19,2%). Όσον αφορά τις εξαγωγές, ξεχώρισαν οι εξαγωγές καυσίμων&λιπαντικών (+8,9%), μηχανημάτων, άλλων κεφαλαιουχικών αγαθών και εξαρτημάτων αυτών (+7,3%), υλικών μεταφορών&εξαρτημάτων (+6,2%).

Τα επιτόκια των πορτογαλικών ομολόγων αυξήθηκαν τον περασμένο Μάιο, γεγονός που αποδίδεται στην αβεβαιότητα που δημιουργεί το ελληνικό ζήτημα. Στις 02.06.2015 το επιτόκιο των δεκαετών πορτογαλικών ομολόγων στην δευτερογενή αγορά ανερχόταν σε 2,69%. Εξάλλου, η Πορτογαλία συγκαταλέγεται πλέον στις χώρες που δανείζονται με **αρνητικό επιτόκιο**. Τον περασμένο Μάιο, ο Πορτογαλικός Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους συγκέντρωσε 300 εκατ. ευρώ μέσω έκδοσης εξάμηνων εντόκων γραμματίων, με μέση απόδοση -0,002%.

Στο πλαίσιο των τακτικών διαβουλεύσεων του **Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου** με τα μέλη του (άρθρο IV Σύμβασης ΔΝΤ), ο Οργανισμός παρουσίασε στις αρχές Μαΐου τεχνική μελέτη για τις οικονομικές εξελίξεις και πολιτικές στην Πορτογαλία. Σε εν λόγω μελέτη, το ΔΝΤ αναγνωρίζει την βελτίωση των δημοσιονομικών και εξωτερικών τρεχουσών λογαριασμών της Πορτογαλίας, αλλά θεωρεί ότι το υψηλό δημόσιο, ιδιωτικό και εξωτερικό χρέος, εξακολουθούν να καθιστούν εύθραυστη την πορτογαλική οικονομία. Η ανάκαμψη βραχυπρόθεσμα αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό σε εξωτερικούς παράγοντες (ποσοτική χαλάρωση, διολίσθηση του ευρώ, μείωση τιμών πετρελαίου) και προβλέπεται να μετριασθεί μεσοπρόθεσμα. Το ΔΝΤ κρίνει ότι η Πορτογαλία θα πρέπει να αξιοποιήσει στο μέγιστο την ευνοϊκή συγκυρία, ώστε να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της οικονομίας της. Προς τούτο, θεωρεί απαραίτητη την συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής, με έμφαση στον εξορθολογισμό δαπανών και κυρίως των μισθών και των συντάξεων, καθώς και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας.

Κατά το πρώτο τρίμηνο 2015, το **έλλειμμα του προϋπολογισμού** της γενικής κυβέρνησης ανήλθε σε 1,552δισ.€, μειωμένο κατά 226,3εκ.€ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2014. Τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 2,8%, ενώ οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1,9%, έναντι του αντίστοιχου τριμήνου 2014. Η αύξηση των δαπανών αποδίδεται, κυρίως, στην αύξηση κατά 32,2% των τόκων, η οποία αντισταθμίστηκε από την μείωση, κατά την ίδια περίοδο, στο μισό των επιδοτήσεων. Το πρωτογενές ισοζύγιο ήταν πλεονασματικό κατά 880,9εκ.€.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

🇵🇹 **Βελτίωση κερδοφορίας επιχειρήσεων:** 21 από τις 29 εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών της Λισσαβόνα και έχουν ανακοινώσει τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου 2015 παρουσίασαν κέρδη. Την μεγαλύτερη αύξηση κερδών (+188%) ανακοίνωσε η εταιρεία Altri (βιομηχανία χαρτοπολτού). Από τις 29 εταιρείες οι 23 βελτίωσαν την θέση τους σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014, δηλαδή μόνο έξι εταιρείες είχαν χειρότερη επίδοση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

🇵🇹 Η Κεντρική Τράπεζα της Πορτογαλίας, στην **ετήσια Μελέτη Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας**, επισημαίνει ότι η κερδοφορία του πορτογαλικού τραπεζικού συστήματος παραμένει σημείο κλειδί και οι τράπεζες θα πρέπει να μειώσουν τις δαπάνες τους, προκειμένου να την επιτύχουν. Επιπλέον, με δεδομένο ότι το 2014 οι πορτογαλικές τράπεζες διακρατούσαν κυβερνητικά ομόλογα αξίας ίσης με το 8,3% του συνόλου του ενεργητικού τους (έναντι αντίστοιχου ποσοστού 7,5% το 2013, η Κεντρική Τράπεζα υπογραμμίζει τον εν δυνάμει κίνδυνο που ενέχει ο υψηλός βαθμός έκθεσης των πορτογαλικών τραπεζών στο δημόσιο χρέος. Τέλος, επισημαίνει την ανάγκη αύξησης της διαφάνειας στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, ώστε να είναι προσαρμοσμένες στο επίπεδο χρηματοοικονομικών γνώσεων των πελατών.

🇵🇹 Τον περασμένο Μάιο, δυο **οίκοι αξιολόγησης** ανακοίνωσαν την αξιολόγησή τους για την πορτογαλική οικονομία. Πρόκειται για τον καναδικό DBRS, ο οποίος διατήρησε την αξιολόγηση BBB με σταθερή προοπτική, υπό το σκεπτικό της εξισορρόπησης θετικών και αρνητικών παραγόντων. Ο δεύτερος οίκος είναι ο ARC Ratings (οίκος αξιολόγησης που προέκυψε από την συγχώνευση της πορτογαλικής εταιρείας CPR και άλλων 4 εταιρειών αξιολόγησης), ο οποίος κατέταξε την Πορτογαλία στην βαθμίδα BBB-. Εν τω μεταξύ, ο οίκος Fitch υποβάθμισε την αξιολόγηση τεσσάρων πορτογαλικών τραπεζών, συγκεκριμένα τις: Banif, Montepio, BCP και BPI. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο οίκος Fitch υποβάθμισε και άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες, υπό το σκεπτικό ότι η διάσωση τραπεζών από τα κράτη θεωρείται πλέον λιγότερο πιθανή, εν όψει των νέων ευρωπαϊκών κανονισμών.

🇵🇹 Ολοκληρώθηκε τον περασμένο Μάιο η **πώληση της PT Portugal** (ιστορικής, πρώην κρατικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών) από την βραζιλιανή Oi στην γαλλική Altice, έναντι τιμήματος 5,8δισ€.

🇵🇹 Τον περασμένο Μάρτιο τα καταναλωτικά δάνεια αυξήθηκαν, σε ετήσια βάση, κατά 27,6%. Τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων μειώθηκαν τον Απρίλιο για ένατο συναπτό μήνα, σε μέσο επιτόκιο 1,3%, οριακά υψηλότερο σε σχέση με τον Μάρτιο. Επίσης, τον Μάρτιο αυξήθηκαν τα κόκκινα δάνεια των νοικοκυριών σε 5,399δισ€, ενώ τα κόκκινα δάνεια των επιχειρήσεων μειώθηκαν σε 12,906δισ€. Συνολικά, βάσει στοιχείων του περασμένου Μαρτίου, τα **κόκκινα δάνεια** ανέρχονται σε ποσοστό 8,79% επί του συνόλου των δανείων.

🇵🇹 Στην τελική ευθεία βρίσκεται η διαδικασία για την **ιδιωτικοποίηση του κρατικού αερομεταφορέα TAP SGPS**, η οποία εκκρεμεί από το 2012. Στην παρούσα φάση η πορτογαλική κυβέρνηση τελεί σε διαπραγματεύσεις με 2 υποψήφιους αγοραστές, ήτοι τον German Efromovich, ιδιοκτήτη της κολομβιανής αεροπορικής AVIANCA, και τον David Neeleman, ιδιοκτήτη της βραζιλιανής Azul, με σκοπό την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης εντός του πρώτου 6μήνου 2015. Λόγω του ειδικού βάρους και της παράδοσης της συγκεκριμένης εταιρείας, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ιδιωτικοποιήσεις στην Πορτογαλία, η αντίδραση της κοινής γνώμης είναι περισσότερο έντονη, ενώ οι εργαζόμενοι στην TAP συχνά εξαγγέλλουν απεργιακές κινητοποιήσεις.